Green Gold Label - een niet-transparante biomassa-certificering die het mogelijk maakt dat complete bomen als "restmateriaal en afval" worden aangemerkt

December 2025

COMITÉ Schone Lucht

biofuelwatch

Samenvatting

Het Green Gold Label (GGL) is een certificeringsschema voor biomassa dat in 2002 werd opgezet door het Nederlandse energiebedrijf Essent, voordat er andere certificeringsschema's voor houtbiomassa bestonden. Vervolgens werd een zogenaamd onafhankelijke Green Gold Foundation opgericht als eigenaar van het schema, en Essent werd in 2009 overgenomen door het Duitse energiebedrijf RWE.

Tegenwoordig certificeert GGL biomassa die in Nederlandse elektriciteitscentrales wordt verbrand volgens duurzaamheidscriteria die gekoppeld zijn aan Nederlandse subsidies voor hernieuwbare energie. Het certificeringsschema certificeert ook palmpitdoppen en, meer recent, hout dat wordt verbrand in het kader van hernieuwbare energieprogramma's in Japan. De Europese Commissie overweegt of zij GGL zal goedkeuren voor biomassacertificering in het kader van de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED2 en 3).

Dit rapport onderzoekt de geschiedenis van GGL en de cruciale rol die RWE en de verschillende biomassacertificeringsschema’s die door RWE en andere energiebedrijven zijn ontwikkeld, hebben gespeeld bij de ontwikkeling van een wereldwijde markt voor houtpellets. Vervolgens geeft het een overzicht van de tijdlijn voor de Nederlandse houtpelletverbranding en subsidies. Dit overzicht begint met de Energieovereenkomst die in 2013 werd ondertekend door de industrie, vakbonden en diverse milieuorganisaties, die het bijstoken van maximaal 3,5 miljoen ton pellets per jaar in kolencentrales toestond. Vervolgens wordt de overeenkomst over duurzaamheidscriteria voor biomassa uit 2015 besproken, waarna de groeiende bezwaren tegen de impact van het verbranden van grote hoeveelheden hout in energiecentrales wordt samengevat. Deze bezwaren variëren van een parlementaire motie tegen nieuwe subsidies voor biomassa-bijstoken in 2016 tot een regeringsbesluit in 2022 dat er geen nieuwe subsidies meer zullen worden verstrekt voor biomassa-elektriciteit, stadsverwarming en verwarming van kassen. Het overzicht vat de specifieke bezwaren samen die met name door milieuorganisaties zijn geuit over houtpellets afkomstig van een Estse pelletproducent die aantoonbaar drie verschillende Nederlandse duurzaamheidscriteria schendt, en bezwaren in 2025 tegen de import van Maleisische houtpellets voor de energiecentrales van RWE.

Het rapport gaat vervolgens dieper in op de GGL-certificering, die in Nederland uitsluitend geldt voor de verbranding van houtafval en restproducten van houtverwerking, met uitzondering van houtresten die rechtstreeks uit het bos komen. Dergelijk afval en restproducten worden in Nederland geclassificeerd als biomassa van categorie 5 en hoeven niet te voldoen aan duurzaamheidscriteria, maar alleen aan broeikasgascriteria vanaf het moment dat de zaagresten in een pelletfabriek aankomen (dus zonder

rekening te houden met emissies die verband houden met de houtkap). Op basis van de GGL-certificering is bijna alle houtbiomassa die in Nederland onder de huidige subsidies wordt verbrand, geclassificeerd als categorie 5. Dat betekent dat er geen rekening is gehouden met de duurzaamheidscriteria. In 2023 en 2024 gold dit voor 100% van het verbrande hout.

Tot slot beschrijft het rapport hoe het GGL-certificeringssysteem werkt. GGL-audits worden niet openbaar gemaakt, maar behandeld als bedrijfsgeheimen die niet mogen worden onthuld zonder toestemming van de klant, dat wil zeggen de gecertificeerde energiecentrale, biomassahandelaar of pelletproducent. Voor de certificering van "afval en reststoffen" zijn geen locatiebezoeken vereist; een auditor hoeft dus niet te zien wat er daadwerkelijk in een pelletfabriek terechtkomt. Pelletfabrieken en -handelaren kunnen zelfs door GGL gecertificeerd worden voor het gebruik van "afval en reststoffen", ook al verwerken ze grote hoeveelheden rondhout. Het aandeel pellets dat van rondhout is gemaakt, valt simpelweg niet onder de certificering.

RWE bijvoorbeeld betrekt pellets van pelletfabrieken die zowel rondhout uit het bos of van boomplantages als zaagselresten gebruiken. Toch zijn sommige van die fabrieken en alle biomassa-energie van RWE alleen GGL-gecertificeerd voor ‘afval en reststoffen’. Het enige dat van RWE wordt vereist, is het invullen van “transactieverklaringen” waarin staat dat de pellets die zij ontvangen volledig afkomstig zijn van zaagselresten, en deze naar de GGL-certificeringsinstantie te sturen. Als er boshout in de pellets zou zitten, zouden noch de certificeringsinstantie, noch het GGL-bestuur, noch enige Nederlandse autoriteit, laat staan het grote publiek, daar ooit achter komen.

Het rapport sluit af met eisen aan EU-, Nederlandse en Japanse beleidsmakers, waarin de Europese Commissie wordt opgeroepen om de GGL-certificering niet goed te keuren en de goedkeuring in Nederland en Japan in te trekken. In Nederland wordt opgeroepen tot de onmiddellijke opschorting van alle biomassasubsidies op basis van GGL-certificaten, omdat deze houtpellets nooit adequaat zijn beoordeeld aan de hand van de Nederlandse duurzaamheidscriteria.

Samenvatting 2
1. Inleiding en doel van rapport.....5
Het Green Gold Label (GGL) is het oudste certificeringsschema voor vaste biomassa en werd opgericht in 2002. Het biedt certificering op maat, momenteel voor Nederland en Japan. 5
2. Green Gold Label en geschiedenis van duurzaamheidscertificering van biomassa 5
3. Nederlandse biomassasubsidies en rol van duurzaamheidscertificering.....7
3.1 Wat er vervolgens gebeurde: toenemende bezwaren over herkomst van houtpellets die in Nederland worden verbrand 8
3.2 Green Gold Label certificeert vrijwel al het hout dat in Nederland wordt verbrand als zaagresten en afvalhout.....10
3.3 Hoe werkt GGL-certificering?.....11
3.4 Hoe geloofwaardig is de GGL-beoordeling omdat RWE alleen pellets verbrandt die gemaakt zijn van residuen uit categorie 5?.....12
3.4.1 Pellets geïmporteerd uit Maleisië 13
3.4.2 Pellets geïmporteerd uit de Baltische staten 13
3.4.3 Pellets geïmporteerd uit de VS.....15
3.5 Staat GGL-certificering "afval en reststoffen" pelletproducenten en energiebedrijven nog steeds toe hout uit primaire bossen te gebruiken dat buiten toepassingsgebied van certificaat valt? 15
4. Conclusie en eisen.....17

1. Inleiding en doel van rapport

Het Green Gold Label (GGL) is het oudste certificeringsschema voor vaste biomassa en werd opgericht in 2002. Het biedt certificering op maat, momenteel voor Nederland en Japan.

In Nederland certificeert GGL sinds 2019 biomassa uit restproducten en afvalstoffen die in energiecentrales worden verbrand en in aanmerking komen voor subsidies voor hernieuwbare energie in het kader van de Nederlandse SDE++-regeling. De GGL certificering streeft sinds januari 2022 actief naar erkenning van haar certificeringsschema onder de EU RED II- en RED III-regelgeving. Sinds 2020 certificeert GGL ook palmpitdoppen (PKS), een restproduct van de palmolieproductie, voor de Japanse energiesector. In maart 2024 kondigde GGL aan dat de Japanse autoriteiten hen toestemming hadden verleend om "11 soorten landbouwrestproducten, naast PKS en houtachtige biomassa, te certificeren in het kader van de Japanse Feed-in-Tariffs en Feed-in Premium (FIT/FIP)-regelingen".

Een aanvraag bij de Europese Commissie voor de certificering van biomassa voor de Japanse markt in het kader van de Richtlijn Hernieuwbare Energie is in behandeling

2. Green Gold Label en geschiedenis van duurzaamheidscertificering van biomassa

Green Gold Label werd in 2002 opgericht door het Nederlandse energiebedrijf Essent, in samenwerking met één certificeringsbedrijf: Skal International, dat later zijn naam veranderde in Control Union Certifications (CUC). Het keurmerk heette aanvankelijk Essent Green Gold Label. Het eigendom werd vervolgens overgedragen aan de Stichting Green Gold Label, een non-profitorganisatie naar Nederlands recht. Als 's werelds eerste duurzaamheidscertificering voor houtige biomassa speelden GGL en de oprichters, Essent/RWE, een cruciale rol in de ontwikkeling van een wereldwijde markt voor houtpellets.

Begin jaren 2000 ontvingen de centrales van Essent en andere Nederlandse energiecentrales subsidies voor het bijstoken van grote hoeveelheden biomassa, waaronder hout, maar vooral palmolie. De politieke druk om een einde te maken

aan het schandaal van subsidies voor hernieuwbare energie, die werden gebruikt voor de verbranding van een grondstof die algemeen in verband werd gebracht met de vernietiging van regenwouden en veengebieden, nam echter toe. In 2007 kondigde de Nederlandse overheid een einde aan deze subsidies aan. Het liet de mogelijkheid open om in de toekomst opnieuw subsidies voor palmolie te verstrekken, onder voorbehoud van duurzaamheidscertificering, maar dit gebeurde niet. In plaats daarvan begonnen energiebedrijven, waaronder Essent/RWE, steeds meer geïmporteerde houtpellets te verbranden. Destijds stond de wereldwijde markt voor houtpellets nog in de kinderschoenen en bestond er geen standaard voor pelletkwaliteit (essentieel bij het verbranden van grotere hoeveelheden in kolencentrales), noch een ander certificeringsschema dan GGL. Bedrijven hadden van het palmoliedebacle geleerd dat duurzaamheidscertificering vroeg of laat zeker nodig zou zijn.

In 2011 was RWE uitgegroeid tot de grootste speler ter wereld in de opkomende houtpelletindustrie: ze openden wat toen 's werelds grootste houtpelletfabriek was in Waycross, Georgia, in de VS (later verkocht aan Enviva), en ze begonnen aan 's werelds eerste grootschalige omschakeling van kolen naar biomassa in de Tilbury B-fabriek in Essex, Groot-Brittannië. Terwijl ze tegelijkertijd aanzienlijke hoeveelheden pellets bijstookten in hun Nederlandse kolencentrales. Datzelfde jaar verwachtte RWE een ongekende 3 miljoen ton houtpellets te verbranden, waarvan de helft in Tilbury B.[1] Het feit dat RWE in 2010 95% van zijn pellets door de GGL als "duurzaam" gecertificeerd had, hielp het bedrijf om de omschakeling van kolen naar biomassa in Engeland te legitimeren en hiervoor toestemming te verkrijgen in een tijd waarin duurzaamheidscertificering voor bedrijven volledig vrijwillig was. Tilbury B verbrandde inderdaad 1,4 miljoen ton pellets in één jaar, maar werd in 2012 getroffen door een grote brand en werd het jaar daarop definitief gesloten.

Toen Biofuelwatch in 2012 voor het eerst over Green Gold Label schreef, was Control Union Certification nog steeds de enige certificeringsinstantie en bestond het uitvoerend bestuur van GGL slechts uit twee vertegenwoordigers van RWE.

Ook andere energiebedrijven waren in die tijd bezig met het opzetten van hun eigen certificeringssystemen, zoals we in 2012 bespraken in een rapport van Biofuelwatch. Drax, dat sinds 2012 's werelds grootste biomassacentrale exploiteert, vertrouwde op verschillende certificeringsschema's voor bosbeheer voor "duurzaamheidscertificering". In 2010 richtte GDF Suez (nu Engie) het Initiative Wood Pellet Buyers (IWPB) op, samen met vijf andere Europese energiebedrijven, waaronder RWE.

[1] Zie voernoot nr 57 in dit rapport: https://www.biofuelwatch.org.uk/wp-content/uploads/Biomass-myth-report-unillustrated1.pdf. Betreffend document niet langer beschikbaar.

IWPB speelde een cruciale rol in de ontwikkeling van de kwaliteitsnormen die essentieel waren voor de totstandkoming van een wereldwijde pelletmarkt. Het eerste doel van IWPB was dan ook "het mogelijk maken van de handel in industriële houtpellets tussen de partnerbedrijven". De ontwikkeling van duurzaamheidscriteria was het tweede doel, en daartoe werkten de energiebedrijven samen met houtpelletproducenten om het Sustainable Biomass Partnership (SBP) op te richten. In 2013 werd IWPB opgeheven. De "P" in "SBP" werd later "Programma" in plaats van "Partnerschap", omdat er geen milieu- of sociale ngo's te vinden waren die zich bij het SBP wilden aansluiten. Het is wederom een zeer controversieel initiatief, zoals besproken in een gezamenlijk ngo-rapport uit 2025. Ondertussen werd EN-Plus, een oorspronkelijk Duits certificeringsschema, wereldwijd het belangrijkste certificeringsschema voor kwaliteitsnormen voor houtpellets – in plaats van duurzaamheid.

Desondanks bleef RWE, ondanks de bijdrage aan de oprichting van het SBP en het opstellen van de normen, het Green Gold Label steunen en erbij betrokken. De waarschijnlijke redenen hiervoor zullen hieronder duidelijk worden.

3. Nederlandse biomassasubsidies en rol van duurzaamheidscertificering

In 2013 werd het Nederlandse Energieakkoord ondertekend door de industrie, vakbonden en diverse milieuorganisaties. Het akkoord omvatte een uitfasering van kolen in 2030, een aanzienlijke uitbreiding van wind- en zonne-energie, maar ook de bijstook van maximaal 3,5 miljoen ton houtpellets per jaar met kolen, onder voorbehoud van verplichte duurzaamheidsnormen, vastgelegd in een convenant inzake duurzame biomassa. Het akkoord werd in 2015 goedgekeurd door energiebedrijven en dezelfde milieuorganisaties. Op papier blijven de Nederlandse duurzaamheidscriteria strenger dan die welke in de hele EU gelden. Tijdens de onderhandelingen over het Energieakkoord en de daaropvolgende implementatie van duurzaamheidsnormen daalde de hoeveelheid verbrande houtpellets in Nederland van iets meer dan 1 miljoen ton in 2012 tot een dieptepunt van 144.000 ton in 2017. In 2018 kreeg RWE een subsidiecontract van 8 jaar voor de verbranding van houtpellets in de Amer-kolencentrale, gevolgd door een ander subsidiecontract voor de bijstook van houtpellets in de Eemshaven-kolencentrale het jaar daarop. Uniper en Onyx kregen vergelijkbare subsidiecontracten voor het bijstoken van pellets in hun Nederlandse kolencentrales, en de import van houtpellets nam sterk toe en bereikte in 2022 een piek van ongeveer 3 miljoen ton.

In <u>een aangenomen motie in het Huis van Afgevaardigden (8 december 2016)</u> wordt de regering verzocht om de verstrekking van **<u>nieuwe</u>** SDE+-subsidies voor het bijstoken van biomassa in kolencentrales onmiddellijk, of zo snel mogelijk, stop te zetten.

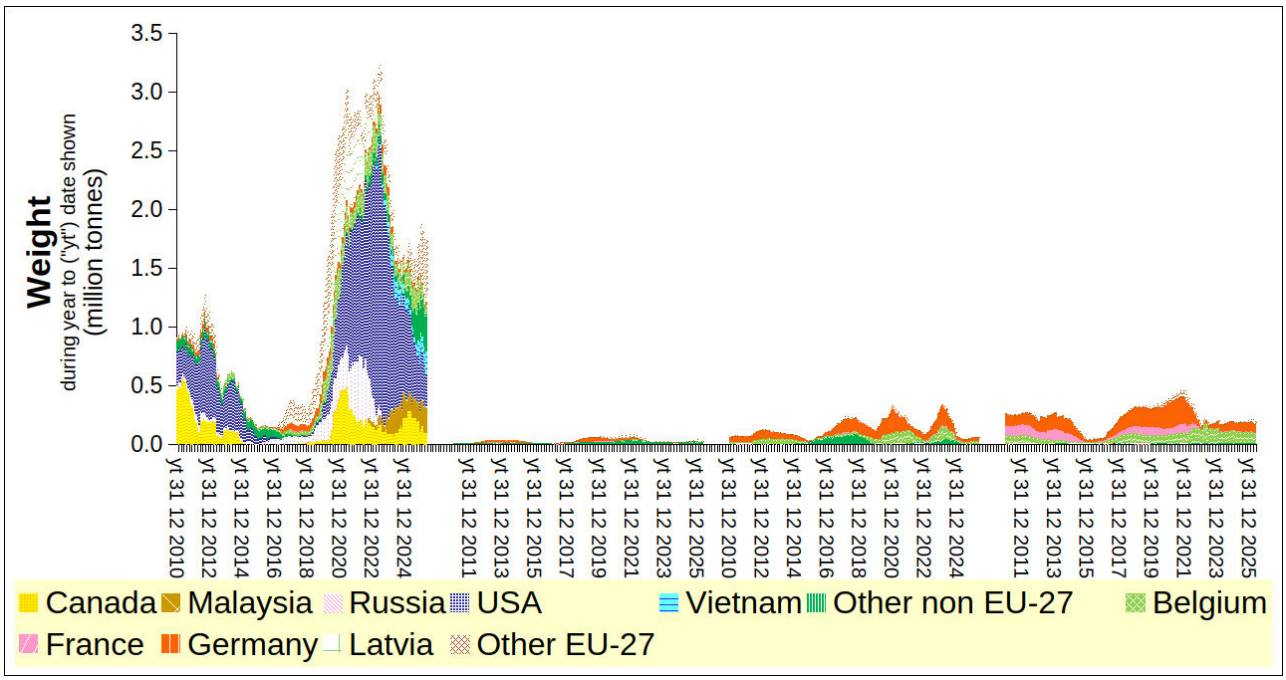

Bron: https://globaltimber.org.uk/pellets.htm, gebaseerd op Eurostat-gegevens.

Uit de gegevens blijkt duidelijk dat de sterke stijging van de Nederlandse import en verbranding van houtpellets rechtstreeks verband hield met de invoering van duurzaamheidscriteria die aanvankelijk werden onderschreven door diverse milieuorganisaties, de industrie en beleidsmakers.

3.1 Wat er vervolgens gebeurde: toenemende bezwaren over herkomst van houtpellets die in Nederland worden verbrand

In 2019 uitte de Amerikaanse natuurbeschermingsorganisatie Dogwood Alliance, die actief is in het zuidoosten van de VS, haar bezwaren. Deze bezwaren werd ook <u>in Nederlandse media</u> gemeld. De organisatie meldde dat RWE houtpellets verbrandde die geproduceerd werden door Enviva, 's werelds grootste pelletproducent. Het is al langer bekend dat Enviva routinematig hout betrekt uit de kaalkap van zeer biodiverse loofbossen langs de kust in een wereldwijde hotspot voor biodiversiteit in het zuidoosten van de VS.

In 2021 publiceerde Greenpeace Nederland een <u>rapport van Profundo</u> over de Nederlandse import van houtpellets in de Baltische staten. Het rapport waarschuwde dat, hoewel een

groot deel van de houtpellets geclassificeerd werd als zaagselresten en afval, "de snel toenemende hoeveelheid gesubsidieerde pellets die door Nederland en andere Europese landen wordt geïmporteerd, desalniettemin kan bijdragen aan de toenemende druk op de resterende bossen".

Als gevolg van campagnes van ngo's was er al media-aandacht voor de impact van Nederlandse biomassasubsidies op de bossen in de Baltische staten.

In hetzelfde jaar publiceerde SOMO een nieuw rapport (Wood pellet damage) "om vast te stellen of houtpellets die gebruikt worden voor bijstook in Nederlandse elektriciteitscentrales geproduceerd worden volgens de Nederlandse criteria voor duurzame biomassa". De auteurs van het rapport richtten zich specifiek op houtpellets geproduceerd in Estland door het Estse houtpelletbedrijf Graanul Invest, destijds een belangrijke leverancier van houtpellets aan Nederland. Ze identificeerden gevallen waarin pellets van Graanul Invest in verband werden gebracht met houtkap in bossen met een hoge natuurwaarde, in waterwingebieden en in veenbossen, wat allemaal verboden is volgens de Nederlandse duurzaamheidscriteria die gelden voor de toekenning van Nederlandse subsidies.

Als reactie hierop hebben de ngo's die zich eerder hadden aangesloten bij het Convenant inzake duurzame biomassa, zich gezamenlijk teruggetrokken en opgeroepen tot een einde aan de subsidies voor bijstook van hout in kolencentrales.

In juni 2023 werd een parlementaire rondetafelbijeenkomst over biomassa gehouden, waarbij de focus lag op de bewijzen uit Estland. Zowel ngo's als vertegenwoordigers van de industrie presenteerden hun standpunten.

In juni 2025 dienden Comité Schone Lucht en Biofuelwatch gezamenlijk een handhavingsverzoek in bij de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa). Zij betoogden dat de door RWE verbrande Maleisische houtpellets verband leken te houden met de vernietiging van regenwoud en de ontwatering van veen, wat in strijd is met de Nederlandse duurzaamheidscriteria.

De Nederlandse overheid had in 2022 al besloten dat er geen subsidies meer zouden worden verstrekt voor de verbranding van biomassa voor elektriciteit, stadsverwarming of kasverwarming. Dit was grotendeels te danken aan de aanhoudende, sterke druk van milieuorganisatie Comité Schone Lucht[2] tegen de subsidies die de Nederlandse overheid verstrekte voor de verbranding van biomassa voor energieopwekking.

De bestaande subsidies zijn echter onaangetast gebleven, ondanks deze belangrijke vragen over de naleving van de Nederlandse duurzaamheidscriteria.

En hier komt het Green Gold Label in beeld…

[2] https://comiteschonelucht.nl

3.2 Green Gold Label certificeert vrijwel al het hout dat in Nederland wordt verbrand als zaagresten en afvalhout

Tot voor kort waren de meeste ngo's – waaronder de onze – zich er niet van bewust dat vrijwel geen van de pellets die in Nederlandse energiecentrales worden verbrand, ooit zijn beoordeeld aan de hand van de gedetailleerde bosbeheercriteria die zijn vastgelegd in de Nederlandse duurzaamheidsnormen. Dit komt doordat ze, meestal met het Green Gold Label, zijn gecertificeerd als biomassa van categorie 5, gedefinieerd als "biogene afvalstoffen en reststoffen". De volgende houtsoorten vallen binnen deze categorie:

"• afvalhout, zijnde A- of B-kwaliteit (d.w.z. afvalhout dat bij gebruik niet met chemicaliën is behandeld of met de categorie minst giftige chemicaliën is behandeld);

• hout afkomstig van de verwerking van groente-, fruit- en tuinafval, groenafval en soortgelijke stromen;

• hout dat als reststof vrijkomt bij de houtverwerking, zoals schors en zaagsel"

Hout dat rechtstreeks uit het bos komt, valt niet onder categorie 5, maar onder "categorie 1" of "categorie 2", afhankelijk van de grootte van het bosbeheersgebied. Dergelijk hout moet wel voldoen aan de Nederlandse duurzaamheidscriteria.

Voor biomassa van categorie 5 is het niet nodig om aan de duurzaamheidscriteria te voldoen. Als restmateriaal afkomstig is van een zagerij die betrokken is bij de vernietiging van oerbossen of andere bossen met een hoge biodiversiteit, voldoet het nog steeds aan de Nederlandse én EU-duurzaamheidscriteria. Alleen de broeikasgasemissies die gepaard gaan met de verwerking van het zaagsel tot pellets en het transport ervan naar een biomassacentrale worden meegerekend, niet de uitstoot van de verbranding van de bomen zelf.

GGL certificeert sinds 2019 biomassa van categorie 5 in Nederland; GGL certificeert geen andere soorten biomassa volgens de Nederlandse duurzaamheidscriteria.

CE Delft rapporteert over het aandeel biomassa van categorie 5 in houtpellets die in Nederlandse kolencentrales worden verbrand: 92% van het totaal in 2020, 92,6% in 2021, 95,6% in 2022 en 100% in zowel 2023 als 2024. Beide Nederlandse energiecentrales van RWE zijn door GGL gecertificeerd voor biomassa van categorie 5.

Dit betekent dat zeer weinig, en recentelijk zelfs geen, van de houtpellets die in Nederlandse elektriciteitscentrales worden verbrand, zijn getoetst aan de Nederlandse of EU-duurzaamheidscriteria, en dat er slechts beperkte

broeikasgasboekhouding is toegepast.

3.3 Hoe werkt GGL-certificering?

Zoals bij alle duurzaamheidscertificeringssystemen het geval is, kiest een bedrijf dat een certificaat nodig heeft een certificeringsinstantie en betaalt hiervoor. Deze instantie voert een initiële audit uit, met regelmatige vervolgcontroles om te controleren of aan de relevante criteria en normen wordt voldaan.

GGL heeft momenteel tien certificeringsinstanties, waarvan er twee, Control Union Certification (CUC) en Trans Certification & Inspection Sdn. Bhd., geaccrediteerd zijn door de Nederlandse Accreditatieraad. RWE is gecertificeerd door CUC.

De auditors, die in dienst zijn van de certificeringsinstantie, moeten voldoen aan de Green Gold Label-verordening. Dit interne document laat zien dat **auditors geen locatiebezoeken hoeven af te leggen om biomassa van categorie 5 te certificeren**. In plaats daarvan vertrouwen ze sterk op transactieoverzichten die gecertificeerde bedrijven naar de certificeringsinstantie moeten sturen. Hier is een voorbeeld van een transactieoverzicht voor een pelletproducent die gecertificeerd is volgens de criteria van categorie 5:

General information	
Name of product	Wood pellets
Previous TCs	*{provide unique codes of previous TC issued}*
Mill of origin (Voluntary-based field)	*{provide name of the biomass producer}*
Product supplied from	*{name of company selling product}*
Product supplied to	*{name of company purchasing product}*
Date on consignment	19-10-2018
Date On board on Bill of or transport documents	19-10-2018
Shipment / file number	P103339
Name of ship (if applicable)	Vessel X
Buyer's Reference Number	YVR/IMM001
Gross mass in MT (load port)	10455.32 mt
Net mass in MT (discharge port)	
Country of origin of biomass	Canada 1

Bron: documentation.greengoldlabel.com/wp-content/uploads/2025/11/4b.-Transaction-statement-guidance-v1-1-.pdf

Daarnaast moet er informatie over broeikasgasemissies worden verstrekt.

Het blijkt dus dat GGL-certificering van biomassa van categorie 5 uitsluitend gebaseerd kan zijn op de

documentatie die door het gecertificeerde bedrijf of het bedrijf dat een certificaat aanvraagt, wordt aangeleverd.

Terwijl sommige certificeringssystemen, zoals het Sustainable Biomass Program, gedetailleerde auditrapporten publiceren voor al hun certificaten, doet GGL dat niet. Integendeel, de GGL-verordening stelt: **"Met uitzondering van informatie die de deelnemer openbaar maakt, of wanneer overeengekomen tussen de certificeringsinstantie en de deelnemer (bijvoorbeeld met het oog op het reageren op klachten), wordt alle overige informatie beschouwd als bedrijfseigen informatie en dient deze als vertrouwelijk te worden behandeld."**

Alle beslissingen met betrekking tot de regels en normen van GGL worden genomen door de raad van bestuur, die momenteel uit drie leden bestaat. Eén bestuurslid vertegenwoordigt RWE, een ander heeft in het verleden voor RWE gewerkt. Er zijn geen vertegenwoordigers van ngo's in de raad van bestuur.
Daarnaast is er een adviesraad met vijf leden, van wie sommigen werkzaam zijn bij bedrijven in de industrie. Lid André Faaij is als wetenschapper verbonden aan het Copernicus Instituut. André Faaij heeft een belangrijke rol gespeeld bij de legitimering van grootschalige verbranding, eerst van palmolie en later van houtpellets, zoals bleek uit een onderzoek uit 2020 van de Federatie Tegen Biomassacentrales. De strategische adviseurs zijn geen bestuursleden. **Het is duidelijk dat GGL, opgericht door Essent/RWE, nog steeds een door en voor de industrie ontworpen constructie is die energiebedrijven helpt toegang te krijgen tot subsidies voor biomassa.**

3.4 Hoe geloofwaardig is de GGL-beoordeling omdat RWE alleen pellets verbrandt die gemaakt zijn van residuen uit categorie 5?

RWE weigert al jaren de herkomst van zijn pellets openbaar te maken, ook niet in reacties op milieuorganisaties tijdens de aandeelhoudersvergadering in 2024 en 2025. In 2024 kwam de hoeveelheid biomassa-energie die RWE volgens het jaarverslag produceerde ruwweg overeen met de Eurostat-gegevens van de totale pelletimport in Nederland. De landen waar RWE zijn pellets vandaan haalt, zijn dus bekend. In 2024 waren dat, in volgorde van hoeveelheid: VS, Canada, Maleisië, België, Vietnam, Duitsland, Letland, Noorwegen, Estland en Brazilië.

Laten we eens kijken naar de pellets waarvan bekend is dat ze door RWE worden gebruikt en of deze gemaakt zijn van industriële restproducten of van hout dat rechtstreeks uit het bos komt.

3.4.1 Pellets geïmporteerd uit Maleisië

In het geval van Maleisië, zoals besproken in het gezamenlijke handhavingsverzoek ingediend bij NEa, beschikten destijds slechts twee pelletproducenten over certificaten die voldeden aan de Nederlandse duurzaamheidscriteria: Rainbow Pellet (provincie Pahang) en TreeOne MegaPellet (provincie Sarawak), een dochteronderneming van de Samling Group. Beide zijn gecertificeerd door het Sustainable Biomass Program (SBP). Rainbow Pellet is SBP-gecertificeerd voor het gebruik van hout uit oerbossen en plantages, evenals zaagresten. TreeOne MegaPellet is SBP-gecertificeerd voor het verbranden van hout uit oerbossen en plantages.

Op de website van Rainbow Pellet staat een foto met grote hoeveelheden rondhout buiten de fabriek. De satellietweergave van Google Maps bevestigt de informatie in de SBP Supply Base Information over de grondstoffen, namelijk dat er gebruik wordt gemaakt van hout uit oerbossen (en ook wel plantages), ook al is het niet uitsluitend dit soort hout.

GGL heeft ook pelletfabriek Rainbow Pellet gecertificeerd, maar alleen voor hout uit categorie 5.

3.4.2 Pellets geïmporteerd uit de Baltische staten

Een andere pelletproducent waarvan bekend is dat deze pellets aan RWE levert, is de Estse pelletproducent ***Graanul Invest***. Alle pelletfabrieken van Graanul in Estland en Letland zijn door de SBP gecertificeerd voor het gebruik van zowel primair boshout als secundair hout, oftewel zaagresten. Dit wordt bevestigd door satellietbeelden van Google Maps, bijvoorbeeld deze van Launkalne:

Foto's gemaakt door ngo's tonen ook grote stapels rondhout (hele stammen) die zijn opgeslagen bij de pelletfabrieken van Graanul Invest.

Hout opgeslagen in de pelletfabriek van Graanul Invest in Osula in Estland. Foto: Liina Steinberg, Save Estland's Forests.

3.4.3 Pellets geïmporteerd uit de VS

In het verleden betrok RWE houtpellets van 's werelds grootste pelletproducent, Enviva, die regelmatig hele bomen betrekt uit de kaalslag van zeer biodiverse loofbossen langs de kust in het zuidoosten van de VS.

Luchtfoto van de pelletfabriek van Fram Fuel in Hazelhurst, Georgia. Foto: Dogwood Alliance.

Het gebrek aan transparantie van RWE en GGL maakt het echter onmogelijk om te verifiëren of Enviva nog steeds pellets aan Nederland levert.

Een andere pelletproducent in de regio, Fram Renewable Limited Ltd. (bekend als Fram Fuels), is echter door GGL gecertificeerd voor het gebruik van hout uit categorie 5. Fram Fuels exploiteert vier pelletfabrieken, drie in Georgia en één in Texas, met een totale capaciteit van 972.000 pellets per jaar. Alle fabrieken, op één na, zijn door het Sustainable Biomass Program gecertificeerd voor het gebruik van een mix van hout uit primaire bossen (inclusief plantages) en zaagresten. Eén fabriek, Telfair Forest Products, gebruikt uitsluitend zaagresten, maar de capaciteit van 132.000 ton per jaar is aanzienlijk lager dan de Nederlandse pelletimport uit de regio (758.000 ton in 2024). Ook dit bedrijf is echter door GGL gecertificeerd voor het gebruik van biogeen afval en restmateriaal (categorie 5 in Nederland).

3.5 Staat GGL-certificering "afval en reststoffen" pelletproducenten en energiebedrijven nog steeds toe hout uit primaire bossen te gebruiken dat buiten toepassingsgebied van certificaat valt?

Biofuelwatch en Comité Schone Lucht legden deze vraag voor aan het GGL-bestuur in een e-mail van 1 december 2025, met als voorbeeld de Portugese pelletproducent Pinewells SA. Daarvan is goed gedocumenteerd dat zij grote hoeveelheden rondhout van dennenbomen gebruiken. Drax in het Verenigd Koninkrijk betrekt houtpellets uit Portugal (waarvan bekend is dat ze afkomstig zijn van Pinewells) en verklaart deze afkomstig te zijn van 'bosresten', oftewel van hout dat rechtstreeks uit het bos is gehaald (categorie 1 in Nederland). Op 9 december ontvingen wij het volgende antwoord van de programmamanager van GGL:

> "Onze lijst met GGL-certificaathouders toont de reikwijdte van de certificering van GGL-deelnemers. Dit certificaat beperkt de activiteiten die GGL-deelnemers mogen uitvoeren binnen ons certificeringsschema. De specifieke GGL-deelnemer waarnaar hieronder wordt verwezen, mag onder zijn huidige GGL-certificaat niet optreden als producent van houtachtige of agrarische biomassa."

Dit houdt in dat ***elke pelletproducent die door GGL gecertificeerd is voor de productie van pellets uit "biogene afvalstoffen en restproducten" (categorie 5), ook pellets zou kunnen produceren van hout uit oerbossen (categorie 1), wat echter niet onder de GGL-certificering valt.*** Theoretisch gezien zou RWE dus hout kunnen betrekken van Rainbow Pellet of Graanul Invest, die een mix gebruiken van hout uit oerbossen (of boomplantages) en zaagresten. Maar deze pelletproducenten zouden er alles aan kunnen doen om alleen zaagresten te gebruiken wanneer ze specifiek voor RWE produceren. Om dit te doen, zouden ze hun reguliere productie van gemengde grondstoffen moeten onderbreken om op maat gemaakte batches van uitsluitend zaagsel te produceren en naar Nederland te verzenden. Hoewel dit technisch mogelijk is, roept het een voor de hand liggende vraag op: wie zou controleren en verifiëren of dit consequent gebeurt, en hoe? Zoals we hierboven hebben gezien, is het enige mechanisme dat RWE transactieoverzichten opstelt op basis van de informatie die ze van elke pelletproducent hebben ontvangen en deze naar Control Union Certification stuurt. De GGL-certificering van "biogene afvalstoffen en residuen", oftewel hout van categorie 5 in Nederland, is dus volledig afhankelijk van de verklaring van het bedrijf dat het certificaat bezit.

Mocht er, door fouten van RWE of een pelletproducent of door mogelijke misinformatie, pellets van hout afkomstig uit bossen en boomplantages (categorie 1) in de Nederlandse energiecentrales van RWE worden verbrand, dan zou niemand anders dat ooit te weten komen. Niet Control Union Certification, niet het GGL-bestuur, en niet de Nederlandse Emissieautoriteit.

4. Conclusie en eisen

Conclusie

Op papier heeft Nederland een van de strengste reeks aan duurzaamheidscriteria voor gesubsidieerde biomassa-energie, strenger dan de criteria die in de rest van de EU gelden. Toch uiten ngo's, mediaverslaggevers en parlementsleden al lange tijd hun bezwaren over de impact op bossen en het klimaat van houtpellets die in Nederlandse kolencentrales worden verbrand, voornamelijk door RWE. Bewijs gepubliceerd door SOMO, waaruit bleek dat Graanul Invest in Estland, pelletleverancier aan RWE, drie van de Nederlandse duurzaamheidscriteria had overtreden, droeg bij aan het regeringsbesluit in 2022 om nieuwe subsidies voor biomassa-energie voor elektriciteit, stadsverwarming en verwarming van kassen te stoppen.

Wat echter grotendeels over het hoofd is gezien in de Nederlandse debatten over biomassa-energie, is dat vrijwel geen van de houtpellets die in Nederlandse kolencentrales worden verbrand, en zeker niet in 2023 en 2024, ooit is beoordeeld op de duurzaamheidscriteria met betrekking tot bosbeheer, koolstofuitstoot en landgebruikverandering. Dit komt doordat ze zijn beoordeeld in het kader van het vrijwillige certificeringsprogramma Green Gold Label (GGL), als zijnde gemaakt van afval en restmateriaal, met name zaagresten (in Nederland categorie 5 biomassa genoemd), en niet van hout dat rechtstreeks uit het bos komt (categorie 1 biomassa).

GGL, opgericht als het eigen certificeringsprogramma van Essent/RWE, certificeert nu hout dat in Nederland wordt verbrand en nu ook palmpitschillen en hout dat in Japan wordt verbrand. GGL is ook voorgedragen aan de Europese Commissie voor goedkeuring als certificeringsprogramma in het kader van de EU-richtlijn inzake hernieuwbare energie, maar een besluit hierover is nog in behandeling. GGL blijft een brancheprogramma zonder participatie van het maatschappelijk middenveld. Het handhaaft strikte geheimhouding rondom zijn audits om de belangen van energiebedrijven, handelaren en pelletproducenten te beschermen. Het vereist niet dat auditors vóór of na het toekennen van een certificaat voor "afval en restmateriaal" een locatiebezoek afleggen. Bovendien kan een bedrijf een certificaat voor "afval en restmateriaal" ontvangen, zelfs als een deel van het gebruikte hout rechtstreeks uit het bos komt. Dat deel van het hout valt dan buiten de reikwijdte van het GGL-certificaat.

Dit betekent dat een bedrijf als RWE mogelijk GGL-gecertificeerde houtpellets koopt die zogenaamd gemaakt zijn van zaagresten van

pelletfabrieken die routinematig zaagresten mengen met rondhout uit het bos. Het enige dat GGL in dergelijke, zeer gangbare, gevallen vereist, is dat een bedrijf als RWE een formulier invult waarin staat dat de pellets gemaakt zijn van zaagresten en dit naar de certificeringsinstantie stuurt. Dit roept een voor de hand liggende vraag op: waarom vindt überhaupt certificering met audit- en verificatievereisten plaats als vaststelling van de herkomst van hout uiteindelijk neerkomt op niets anders dan het woord van degenen die profiteren van de verkoop en/of verbranding van houtpellets?

Eisen

1. De Europese Commissie mag GGL niet goedkeuren als certificeringsschema voor de certificering van de duurzaamheid van biomassa in het kader van de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED3).

2. De Nederlandse autoriteiten moeten de goedkeuring van GGL voor de certificering van biomassa in het kader van het Nederlandse protocol voor de verificatie van de duurzaamheid van biomassa intrekken. Lopende subsidies voor biomassa-energie op basis van GGL-gegevens moeten worden stopgezet, omdat de biomassa niet adequaat is beoordeeld op naleving van de Nederlandse duurzaamheidscriteria. Bovendien moet er een onderzoek komen naar de pellets die tot nu toe door GGL-gecertificeerde centrales zijn verbrand. Als er geen geloofwaardig extern bewijs is dat deze pellets volledig aan de Nederlandse duurzaamheidscriteria voldoen, moeten de exploitanten van de centrales de ontvangen subsidies terugbetalen.

3. De Japanse overheid moet de goedkeuring van GGL voor de certificering van de duurzaamheid van biomassa in het kader van de Feed-in-Tariff- en Feed-in-Premium-regelingen intrekken.

4. Subsidies voor het verbranden van bosbiomassa moeten worden beëindigd en bosbiomassa-energie moet worden uitgesloten van de criteria voor groene financiering.

Dit rapport is gelicentieerd onder een Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike-licentie. Meer informatie is te vinden op https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/